

Sv. Jožef, Studenci pri Mariboru. Bliža se mesec marec, mesec sv. Jožefa. Vsi pobožni častilci tega velikega svetnika si prizadevajo mu na kakoršenkoli način napraviti veselje in ga častiti cel mesec. S tem si želijo ga nakloniti, da bi jim bil priprošnjik v smrtni uri in pred večnim Sodnikom. Dragi moj! Stori tudi ti kaj v njegovo čast, posebno če se imenuješ Jožef ali Jožica. Opravi vsak dan kako pobožnost, molitve njemu v čast. Če pa ti je gmotno mogoče, prispevaj v denarju za popravilo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru, ki je v prav ravnem stanju. Delavci, ki jih je tukaj največ naseljenih, ne zmrejo sami. Mnogo dušnih pastirjev na deželi je že dobilo in še bo prošnjo in položnico v to svrhu. Prošeni so, naj vsaj kaj malega prispevajo, ali pa odstopijo isto položnico boljše situiranim faranom, da se odzovejo tej naši prošnji. Lanj je bil popravljen zvonik; letos bi radi nadaljevali s popravilom cerkve. Nujno je to popravilo, ker je sicer v nevarnosti, da se v slučaju silnejšega potresa poruši. Razen vezave sten v poprečini je treba cerkev zunaj in znotraj deloma na novo ometati, deloma pobeliti, oziroma očistiti. Morda poromaš sam osebno na Jožefovo v Studence, če si blizu. Tedaj se boš prepričal prav gotovo o potrebi popravila in boš položil večji ali manjši dar sv. Jožefu na oltar. Za vsak naj-

Novi predsednik mariborskih gasilcev g. Bogdan Pogačnik, bančni ravnatelj.

manjši dar bo že sedaj izrečena zahvala: Bog plačaj! Sploh se za vse dobrotnike vsak teden mašuje v cerkvi sv. Jožefa. Naj Vam bo sv. Jožef plačnik! — Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

Sv. Križ nad Mariborom. Dne 31. januarja sta obhajala v ožjem rodbinskem krogu 25-letnico svojega zakona Jože in Lenka Pajtler, posestnika gostoljubne in prijazne Tojzlove hiše. Mnogi izmed nas se je že divil krasnemu razgledu raz Tojzlovega vrha, od koder se vidi cela Prlekija, preko Radgona in Kapele do li v Prekmurje in v sosedno Avstrijo in marsikateri se bo ob tej priliki tudi rad spominjal na »Kozjček« in njegov vinograd, kjer

smo bili od dobre Tojzlove mamice nad vse gostoljubno sprejeti in kjer smo tako veselih uric preživeli med petjem. Upamo in želimo, da bi oba slavljenca čakala v sredini svojih dragih še zlat jubilej tako vedrega lica in zadovoljna, kot srebrnega. Zato Bog Vaju živi še mnogo let na prijazni Tojzlovinji!

Št. 11j v Slovenskih goricah. Naši postrivovalni igralci prosvetnega društva so nam v tej sezoni nudili že več predstav, kakor: verski misterij »Slehernik«, kateri je privabil občinstvo dvakrat, da je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Za Silvestrovo nedeljo so nam podali cerkveni pevci spevoigro »Kovačev študent«, ki je kaj dobro izpadla in so gledalci

V mestu Flemington, ne daleč od Njujorka, se vrši že nad 20 dni ob ogromni udeležbi občinstva obravnava proti Nemcu Hauptmannu, kateremu očitajo, da je ugrabil otroka ameriškega polkovnika Lindbergha. Otroka so našli umorjenega, dasi je prejel ugrabitelj 59.000 dolarjev nagrade, če vrne fantka nepoškodovanega.

Zaloigra v steklenici.

Ribiči neke skupine, ki lovi slanike, so vlovili v svoje mreže zapечатeno steklenico s pergamentom. Odprli so jo ter izročili listino angleškimi oblastvom. Te so jo prečitale in objavile, da hrani listina poročilo treh ponesrečencev: Grahama, Bluemansa in N. Wenkfielda. Vsi trije so edini preživeli nesrečo ladje, ki se je v septembru 1917 potopila na ameriški obali. Trojica je zapustila ladjo tik preden so jo pogoltnili morskii valovi, a steklenico pa je zaprla listino s prošnjo, naj takoj začno iskati njih čoln, ki blodi po morju brez nade, da bi se rešil. Ko so nespečalki pisali prošnjo za

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Je bila za mladega Lapuha križeva pot od Dimitrovičevega mlina pri belem dnevu po cesti v Brežice.

Vest o aretaciji pravega krivca umora bogate starke se je že bila razletela po spodnjih vaseh. Radovedneži so prodajali zijala ob cesti, da bi videli zločinca, ki ni kak potepuški tujec — celo domačin, sin poštenega očeta in dobro stoječega kmeta. Iz vrst gledalcev so letele na vklenjenega pikre opazke, groznje ter pljunki so se obešali nanj, kakor bi mu bila krivda že dokazana ter ga tirata orožnika samo še na obsodbo za vislice!

Tik pred Brežicami se je preril skozi špalir zijal Majdakov Johan. Položil je polno vrečo kosti na tla in kričal za orožnikoma: »Nedolžnega ženeta v zapor! Ali zandarji nimate oči in ušes?! Pravega morilca boste morali poiskati med boljšimi in ne med tolikanj zaničevanimi rakarji!«

Johan je vpil, da so ga dobro razumeli vsi. Za

5 besede in namigavanja pol bedaka se ni zmenil nikdo.

Ječar breziskega okrajnega sodišča je skrbno zaklenil za Vinkom vrata preiskovalnega zapora, ki je trajal dolgo in je bil mlademu Lapuhu kažipot v nadaljnem življenju.

II.

Nekoliko pred prevratom so poslali pisca povesti kot za nadaljnjo vojaško službovanje nesposobnega domov v rojstni kraj ob Sotli. Imel sem dovolj prilike, da sem spoznal natančneje rojake, od katerih me je ločil poklic od otroških let naprej. Med drugim sem zvedel od starih očancev, da bi naj bila nekje med vasjo Brezovec in trgom Podsreda v takozvanih Čajnselah v bližini krvavih mlak kar na sredini goščave podzemeljska kapniška jama. Stari ljudje so slišali o jami od prednikov. Za njeno natančno lego ni znal nikdo. Na podobnih ljudskih govoricah je vedno nekaj istine, katero je treba izluščiti iz lupin pravlje.

Pri nas na domu se je mudil tedaj nad 60letni hišni prijatelj Joža Klajnshek. Rodom je bil iz naše

Evharistični kongres v Mariboru 7.-8. IX. 1934.

Te dni je izšla knjiga, ki nam natančno popisuje ves potek veličastnega kongresa v Mariboru ter priobčuje tudi vsa predavanja. Priložene so tudi številne slike te velike manifestacije vse lavantinske škofije. Da bi mogli to lepo knjigo kot trajen spomin nabaviti najširši krogi, je Tiskarna sv. Cirila to knjigo dala za čas do 1. marca 1935 za ceno, ki ne krije niti vseh stroškov. — **Kdor naroči do 1. marca 1935 to knjigo, plača za**

njo samo 12 Din. Pozneje bo stala ta knjiga 16 Din. Nekaj izvodov je tiskanih tudi na boljšem papirju in stane tak izvod 30 Din. Knjigo bomo te dni razposlali na župne urade in si lahko tamkaj vsak pogleda, kako je res lepa oprema in da je tega denarja res vredna. Vsi, ki le zmorete, kupite si ta spomin na evharistični kongres v Mariboru. Knjigo naročite pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Koroška cesta 5.

vsakega pevca navdušeno spremljali. Kritika je bila le v tem, da je igra bila prekratka, to se pravi, da lepo slovensko pesem obmejni Slovenci radi poslušajo, zato tudi radi obiskujejo predstave v Slovenskem domu, kjer se jim nudi pesem in poštena zabava. Za prihodnjo nedeljo pa čujemo, da se mislijo naši igralci predstaviti z Vombergarjevo komedijo »Voda«. Upamo, da se bodo tudi tokrat dobro odrezali. — Pretekli petek smo položili k večnemu počitku mladega noža Ivana Farazina. Rajni Ivan je bil vedno zelo vnet delavec na prosvetnem polju, načelnik bivšega Orla in dolgoletni cerkveni pevec. Še teden pred svojo smrtjo je pel na grobu svojega prijatelja, a danes se že z njim veseli pri večnem Prijatelju v nebesih. Tvoji tovariši pevci so te spremljali, dragi Ivan, na zadnji poti in z žalostinko ob odprtem grobu želeli: večni mir!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Tukaj imamo nekaj primerov divjih zakonov. Upamo, da še bodo pristojne oblasti zganile in tako javno pohujšanje odpravile! Tukaj je treba prav temeljito pomesti. Otroci se iz takih zakonov potičejo po svetu, sebi in drugim v nadlego.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Kljub sedanjim težkim časom lahko pošljemo v svet poročilo, da imamo na oklicih dva brhka para. Če jih še bomo imeli več, bomo že poročali. — Kakor je že »Slovenski gospodar« javil, je v tukajš-

njem rudniku zasulo rudarja Petra Žižeka. Rajni je bil tih ter miren fant in najboljši delavec v tem rudniku. Pogreb je bil dne 30. januarja ob veliki udeležbi ljudstva. Njegovi tovariši rudarji so mu pri pogrebu svetili z rudarskimi svetilkami. Na pokopališču so se poslovili od rajnega domači g. župnik, delovodja rudnika g. Havlas in pokojnikov tovariš Jožef Horvat. Domači pevski zbor mu je zapel ganljivo nagrobnico. Naj v miru počiva! — Nedavno so dolgoprstneži obiskali klet Alojza Meška, mlinarja in posestnika v Podgorcih. Odnegli so mu večjo količino vina. Vlomilec so že na sledu. — Tudi pri nas je nekaj udov bratovščine Jeruzalemskega osla.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V sredo dne 23. januarja nas je nekako mrzlično pretreslo poročilo, da je na povratku iz Ptuja težko ponesrečil vsled avtomobilskega sunka naš obče spoštovani in priljubljeni Janez Hebar, posestnik iz Osluševec. Upali smo že, da bo vsled takojšnje pomoči gospodov zdravnikov v ptujski bolnici, kamor je bil takoj po usodepolnem sunku prepeljan, zopet okreval in se vrnil v našo sredino. A že naslednji petek zjutraj je prispelo žalostno poročilo, da je naš dragi ponesrečenec podlegel težkim notranjim poškodbam in se, spreviden s sv. zakramenti, odselil v večnost. Velika žalost je napolnila naša srca, a najtežjo in najbridkejšo bol je občutila

Hebarjeva družina, ki je v pokojniku izgubila plemenitega in dragega soproga ter ljubljenega in nad vse skrbnega očeta. Njegovo truplo so prepeljali še isti dan proti večeru iz ptujске bolnice na njegov dom, kjer so ga v zaprti krsti položili na oler. Pogreb blagega rajnika se je vršil v nedeljo dne 27. januarja popoldne. Takoj po 12. uri se je zbrala velika množica pri hiši žalosti, da spremi dragega pokojnika na njegovi zadnji poti. Na domu mu je govoril v slovo župan g. Lah, ki se je poslovil od rajnika v imenu vseh, posebej pa še v imenu občine, katere odbornik je bil rajni več let. Pogreb je vodil ob asistenci dveh č. gg. oo. kapucinov iz Ptuja domači župnik č. g. Josip Rehar, kateri se je ob odprtem grobu v ganljivem govoru spominal pokojnika kot vzglednega gospodarja, globoko vernega katoliškega moža in vzornega in posnemanja vrednega člana Apostolstva v ož. Domači mešani pevski zbor pod vodstvom č. g. župnika mu je na domu in ob grobu zapel ganljivi žalostinki. Dragi Janko, počivaj mirno v prezgodnjem grobu! Žalujoči Hebarjevi družini naše prav iskreno sožalje!

Medvece-Majšperk. Dne 23. januarja je umrl daleč naokrog znani, spoštovani in vobče priljubljeni dobrotnik posebno revnih g. Mihael Unuk, posestnik v Medvecih, v starosti 61 let. Rajni se je že od 18. aprila lanskega leta ni počutil več zdravega, ko mu je požar uničil gospodarsko poslopje s stroji in orodjem vred. Bil je vrl katoliški mož; v njegovo hišo so zahajali samo katoliški časopisi, pred vsemi seveda »Slovenski gospodar«, ki ga je pokojnik rad čital in tudi drugim priporočal. Bil je mož poštenjak, spoštovan in ljubljen od vsakogar. To je dokazal tudi njegov pogreb, ki se je vršil ob obilni udeležbi ljudstva v petek dne 24. januarja na farno pokopališče v Majšperku. Ob domači hiši mu je spregovoril ganljivo slovo posestnik Štefan Sagadin iz Sesterž. Ob odprtem grobu je rajnemu v slovo zapel cerkveni pevski zbor žalostinko. Za rajnim žaluje žena, sin Jože, hčerki Marija in Katica ter številno sorodstvo. Dragi sosed, počivaj v miru! Žalujočo ženo, sina in hčerki naj tolaži zavest, da tam gori v rajskem zboru združimo se vekomaj . . .

Polenšak pri Ptuju. Dopisnik vabi vse poštene Polenšane, da se naročijo na najboljši ted-

župnije, po poklicu čevljar in zaposlen dolga leta v veliki tvornici za usnjate izdelke v Gradcu. Za klubkom je nosil znak graškega hribolaznega društva in se je rad ponašal, kako je prehodil vse štajerske planine, plezal po strmih skalnatih stenah nad vratomnimi prepadi in stikal po podzemeljskih votlinah za kostmi v pradobi živečih in izumrlih jamskih medvedov.

Že rajni Joža je bil strokovnjak glede podzemlja in danes bi mu rekli, da je preizkušen — jamar. Njemu sem zaupal ljudski glas o kapniški votlini nekje v hribovju v že beleženi smeri.

Nekega dne sva se opremila z vrvjo, lučjo ter palicama in sva se podala od naše hiše navzgor, da preiščeva ozemlje in mogoče naletiva na jamo, o kateri kroži še danes po spodnjih krajih toliko z ljudsko domišljijo ter dodatki okinčanega.

Na povpraševanja nisva mogla računati. Sva jo pač ubrala na slepo srečo navkreber. Po grabah in preko gričev sva dospela v hosto, kateri pravijo Kostanjevina in to radi kostanjev, med katere so pomešane lepe bukve in tudi neznatno grmovje.

Ob robu Kostanjevine poseda kočarjijo že danes

dokaj priletni Paloški Tona. Možakarja sva spraševala, če je kedaj čul o kaki jami nekje tukaj na vrh.

Palošku je bila znana samo ljudska tromba, da bi pa bil on in njegovi pradedje sosedu pravljicne votline, kaj takega niti sanjal ni. Povabila sva ga s seboj in rad se je nama pridružil, ker je imel čas, a brez najmanjše vere v odkritje podzemeljskih skalnatih dvoran.

Ze pri površnem pogledu obširne Kostanjevine me je presenetilo dejstvo, da je v gozdu več tolmunastih udolbin, ki so na dnu zasute in na debelo pokrite z listjem ter trhlím dračjem. Pobočna ravnica, ki je porastena od kostanjev ter bukev, počiva na trdi podlagi iz apnenca. Apnenec in kotline dajo sklepati, da bi se znala kje skrivati votlina.

Začeli smo hoditi križ-kraž po hosti, vsak na svojo roko.

Preiskava se je vršila vročega poletnega dne in je tiščala tudi v gozd soparica. Pri obhodu večjega grma se mi je zdelo, da puhti iz njega mrzlejša sapa. Poklical sem tovariša. Oba sta čutila prijetno hladnoto iz grmičja. Lotili smo se razgrejanja goščave.

Po par korakih smo stali ob robu kotline, ki je imela

pomoč, so imeli samo še za dva dneva živeča in pitne vode. Steklenica je torej 17 let blodila po svetovnih morjih. V tem času so nesrečniki seveda že davno utonili.

Med ljudožrci.

Frank Ives je bil 25 let komisar britske vlade v Nigeriji. Zdaj živi v pokoju in je napisal knjigo z naslovom »Momo in jaz«. Momo je bil Ivesov sluga. Ko je prišel Ives prvič v Nigerijo, je delal kakor vsak komisar. Vladoval je z grožnjami ter pretil s kaznimi in delil včasih kakšne male darove. Kmalu pa je spoznal, da po tej poti ne gre naprej. Videč, da domačini nad vse čislajo meso belcev, je naročil iz Anglije več